

Indian Opinion

Founded by Mahatma Gandhi in 1903. Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 27—Vol. LVIII.

Friday, 8th July, 1960

PRINTED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

RED INDIAN DENIED A PLACE IN CHICAGO

CHICAGO—A family of American Indians, whose ancestors were in this country long before Christopher Columbus arrived in 1492, is being denied a place to live in Chicago. In fact, Ben Bearskin, 40, is the city's leading Indian. He is a former board chairman of Chicago's American Indian Centre, and an advisor to the Mayor's Committee on New Residents and the city's 1960 nominee for the national title of "Outstanding American Indian of the Year."

A FORTNIGHT ago, Bearskin, his wife and five children, cleaned, fully decorated and moved into a five room fifty-dollar-a month second floor apartment.

That night, every window on the street side were smashed by chunks of rock and asphalt. Attached to one rock was the message: "Hey, Max, get out of here. This is only the beginning."

The note was signed "The Whites".

Five days later, the Bearskins received an eviction notice in the mail. In the space allotted for "Reasons why," there was simply a large "X".

Myron Audine, the rental agent for the building, would only say that he was "pressured" into evicting the Indian family.

"I cannot make a definite statement about this," Audine said. "What is behind it is common knowledge."

According to Bearskin, who is employed as a welder, behind it all appears to be the neighbourhood's fear that Negroes were moving in and that anyone the least bit non-white signaled the beginning of this invasion.

"We're leaving," Bearskin

Dust Storm Hits Rajpipla

A dust-storm hit Rajpipla and the surrounding areas uprooting trees and disrupting train services. Hundreds of people were very disappointed as they could not go to Broach, owing to the dislocation of traffic, to attend Mr. Nehru's meeting. The dust-storm was followed by a heavy shower.

said "We don't want to live where we're not wanted

"It should not be this way," he reflected "It seems wrong. They fear the neighbourhood will be overrun by Negroes, Puerto Ricans and Mexicans, I guess. But my idea of a neighbourhood is one where you might find 10 or 12 nationalities all getting along together.

PUBLISHER'S NOTICE

OWING to circumstances beyond our control and connected with the renovation of our printing establishment we have been compelled to cut down the size of "The Indian Opinion" this week. We shall return to normal next week.

Publishers,
"The Indian Opinion"

INDIAN DEFENCE MINISTER'S VIEW S.A. WILL YIELD TO WORLD OPINION

BOMBAY.—Mr. V. K. Krishna Menon, India's Defence Minister, said in Bombay that the Union of South Africa will ultimately have to yield to world public opinion against apartheid. Mr. Menon said that it was his personal view that the Government would "succumb" to world public opinion in a year or two. It might even take five or six years, but ultimately it would come about.

The Defence Minister, who gave a detailed account of the freedom movement in various African countries, expressed the hope that in the next decade Africa would play as important a role in world affairs as Asia.

Mr. Menon was speaking on the international situation at a meeting organised by the Asian African Study group at the Bombay University Convocation Hall. Mr. Menon arrived in the city earlier in the day on his way to Accra to represent the Government of India at Ghana's republic day celebrations

Giving the history of Ghana at length, Mr. Menon said that it was at present a dominion. Next

week the country would declare itself a republic.

He said that there was a resurgence of nationalism throughout the African continent. Some countries had already attained independence. The policy of India had always been to support the cause of those nations that were trying to liberate themselves.

The giant continent of Africa had been trampled upon by the white population. It was now shaking itself free. Referring to the apartheid policy of the South African Government and the general political situation in the other African countries, he said that a racial war in that continent could not be ruled out. The root cause of the trouble there was the policy of suppression and violence indulged in by the white rulers.

He said that the two main factors that stood against the entire continent becoming free were Portuguese colonialism and the policy of South Africa. The future of the Portuguese territories in Africa largely depends on what happens in Algeria. Mr. Menon hoped that the colonial rule there would not last long.

Strike Move Causes Concern

THE Indian Government is understood to have taken a grave view of the reaffirmation by the Joint Council of Action of the Central Government employees of its earlier decision to go on strike from the midnight of July 11 for securing a fair deal. Embodied in a firmly worded resolution adopted by the Joint Council the reaffirmation is believed to have come up for detailed and anxious consideration at the highest level for well over an hour.

The Union Labour Minister, Mr. G. L. Nanda, later cancelled his departure at night for Baijnath in Punjab, presumably with a view to making an eleventh hour bid to avert what threatens to be the biggest strike in India's post-independence history.

Any strike at the present juncture, it is emphasised, would be against national interests especially when the country is faced with a threat to its security from across the northern border. Moreover, Government employees too would suffer from any dislocation of the national economy.

It is felt that the door should not be closed on the negotiations. The Joint Council should be willing to place its view points unconditionally before the Government across the table. "There has not been an adequate exchange of views," said one source.

Official circles emphasise that the Prime Minister had never refused to give hearing to the representatives of the employees although he had expressed his inability to go beyond the recommendations of the second pay commission. An exchange of views between the Government and the employees could still take place without a threat of strike in the background.

Indian Opinion

FRIDAY, 8TH JULY, 1960

Dishonour Without Limit

EVER since the Nationalists came into power twelve years ago British Natal, with English Durban in the vanguard, has been furiously castigating them for their anti-British sentiments and anti-democratic deeds. The impression has been created that these days Natal and Durban stand as the champions of all that is decent and the Nationalist Government is the personification and embodiment of evil; that from Durban has always come good and that from the Afrikaners has emanated nothing but things foul. We do not for a moment, believe that the country and its non-European population have in any way benefited from the government of the Afrikaner Nationalists but on the other hand, we are now more than satisfied that in its treatment of the Indian people the Durban City Council has more than matched the Nationalists. We would go further and say that the Durban City Council, which claims that it is the last existing repository of British traditions and fairplay, is far ahead of the Nationalist Government in repressive handling of the Indian people.

The latest decision of the Council in its handling of the Indian people marks the height of disgrace and dishonour. Every time room has to be found for some section of the population of Durban, the City Council has willingly and with indecent zeal uprooted the Indian people holus-bolus, and without any qualms about alternative housing. Now the Indian people of Greenwood Park, settled community with its roots deep in the place, with its temples and schools in the immediate environs, must make way to house another section of the population. We do not object to the housing of any people but why, we should like to know, must we Indians 'be always called upon to make room for others. Why is it necessary for the Durban City Council to move Indians—and Indians only. Perhaps in this it is only playing the Nationalist Afrikaners' game—the Indian is the scape-goat in South Africa as much as the Jew was in Hitler's Germany.

The record of Durban's dishonour in its treatment of the Indian people is a long one, so long that the Nationalists have yet much to learn, very much, indeed. There is no need for the present Government to do any original thinking in the matter of repression of the Indians. All that it has to do is to study the minutes of the proceedings of the Durban City Council. Recently the Durban City Council protested to the Government about the decision of Group Areas Board to have Cato Manor a white area. It was the sheerest of hypocrisy. Penetration began in Durban, the Durban City Council was the direct cause of the *Pegging Act*; the Indian Land Tenure Act of 1946 was designed to meet the wishes of English Durban and British Natal in the matter of residential

(Continued in next column)

Gandhiji On

THE TEACHING OF THE GITA

[Dr. Kagawa is a student of religions. He wanted to know how Gandhiji's *ahimsa* teaching could be reconciled with the *Bhagavad-gita*. Gandhiji said it could not be discussed in a brief interval, but he would ask him to read his introduction to the *Gita* where he had answered the question. The answer had come to him as part of his experience, and the interpretation was, as he thought, not laboured in any way.—Editor.]

Dr. Kagawa: I am told you recite the *Bhagavadgita* daily.

Gandhiji: Yes, we finish the entire *Gita* reading once a week.

Dr. Kagawa: But at the end of the *Gita* Krishna recommends violence.

Gandhiji: I do not think so. I am also fighting. I should not be fighting effectively if I were fighting violently. The message of the *Gita* is to be found in the second chapter of the *Gita* where Krishna speaks of the balanced state of mind, of mental equipoise. In 19 verses at the close of the 2nd chapter of the *Gita*, Krishna explains how this state can be achieved. It can be achieved, he tells us, after killing all your passions. It is not possible to kill your brother after having killed all your passions. I should like to see that man dealing death—who has no passions, who is indifferent to pleasure and pain, who is undisturbed by the storms that trouble mortal man. The whole thing is described in language of beauty that is unsurpassed. These verses show that the fight Krishna speaks of is spiritual fight.

Dr. Kagawa: To the common mind it sounds as though it was actual fighting.

Gandhiji: You must read the whole thing dispassionately in its true context. After the first mention of fighting, there is no mention of fighting at all. The rest is a spiritual discourse.

Dr. Kagawa: Has anybody interpreted it like you?

Gandhiji: Yes. The fight is there, but the fight as it is going

on within. The Pandavas and Kauravas are the forces of good and evil within. The war is the war between Jekyll and Hyde, God and Satan, going on in the human breast. The internal evidence in support of this interpretation is there in the work itself and in the *Mahabharata* of which the *Gita* is a minute part. It is not a history of war between two families, but the history of man—the history of the spiritual struggle of man. I have sound reasons for my interpretation.

Dr. Kagawa: That is why I say it is your interpretation.

Gandhiji: But that is nothing. The question is whether it is a reasonable interpretation, whether it carries conviction. If it does it does not matter whether it is mine or X. Y. Z's. If it does not, it has no value even if it is mine.

Dr. Kagawa: To my mind Arjuna's ideas are wonderful. Krishna has found some excuse for him, and it was natural and necessary before Christianity.

Gandhiji: This interpretation is even historically wrong. For Buddha existed long before the Christian era, and he preached the doctrine of non-violence.

Dr. Kagawa: But Arjuna's views seem to me to be superior to Krishna's.

Gandhiji: Then according to you the disciple was greater than the master!

Dr. Kagawa: But I agree with your teaching of non-violence. I shall read the *Gita* again, bearing your interpretation in mind.

Harijan. 21-1-'39

(Continued from previous column)

areas for Indians. All that the Nationalists have done is to give effect to the wishes of the Durban City Council and nothing more. At the moment English Durban, with honourable exceptions, rides in the vanguard of repression with the Nationalists. The Indian people do not see any difference between legislation springing from the Central Government and the various decisions of the Durban City Council in its handling of the Indian people.

JOHANNESBURG WELFARE ASSOCIATION STATES SUBSIDIES UP, BUT NO INCREASE IN REVENUE

THE Twenty-Fifth Annual Report of the Johannesburg Social Welfare Association, over the signature of the acting Chairman, Mr. Quintin Whyte, makes the following observations in connection with its work:—"It is sometimes useful in the history of an organisation has been in existence for 27 years and below are some figures extracted from Annual Reports since 1951:

CASES

	Home Visits	Medical Clinic	Dental Clinic
1951	3,359	1,100	1,734
1952	3,724	1,080	2,319
1953-4	4,692	1,686	2,696
1954-5	1,345	1,436	1,563
1955-6	2,891	1,374	2,031
1956-7	2,790	1,325	1,988
1957-8	2,644	1,264	2,339
1958-9	2,350	1,615	2,466
1959-60	2,489	1,100	1,561

REVENUE

1921	£1,800
1952	£1,957
1953-4	£2,790
1954-5	£2,226
1955-6	£2,450
1956-7	£2,653
1957-8	£2,428
1958-9	£2,448
1959-60	£2,543

DONATIONS

1951	£709
1952	£735
1953-4	£1,044
1954-5	£646
1955-6	£763
1956-7	£842
1957-8	£691
1958-9	£742
1959-60	£656

From there it will be seen that over this nine-year period there has been no significant increase in revenue. While Government subsidies for salaries and transport have gone up, the income from other donations, fees, grants, and street collections has remained on about the same level. In 1951, the Association received £709 in donations; in the financial year 1959-60, it received £656—about £100 less than the average for the period. Over the same period the welfare, medical and dental work has maintained itself well.

Particularly this year, the Association wishes to place on record its very great appreciation of the work of its Social Worker, Miss Katz. As was the case with Mrs. Hoernle, Miss Katz has served this Association and the Indian people for 25 years. What these 25 years of devoted and constant work have meant to our children and our old people and those in need cannot be adequately expressed but the Johannesburg Indian community and this Association wish to express their deep and sincere appreciation and thanks to Miss Katz for her devoted and selfless work and for her steadfastness of purpose over these years.

Case work has followed much the same pattern as in previous years. Our Social Worker has paid 2,489 home visits—an in-

crease over last year. We supervised 69 maintenance grants and dealt with 38 old age pension and disability cases. Certain difficulty has been experienced because so many cases do not yet have their registration numbers and other documents but it is pleasing to note that officials have not held up the payment of grants on this account.

We are sincerely grateful to the Muslim Institute for all the help they have given.

There were 1,100 units to the medical clinic this year as compared with 1,615 last year. It is, however, encouraging that in addition 1,623 polio injections were given.

The number of dental visits this year has been much lower than last year. In 1958-59 the number was 2,466; this year it is 1,561. We are very grateful to Dr. Grunthal who continues to do this work for us.

General Comments

The position of the Indian people remains insecure and difficult. Uncertainties about the application of the Group Areas Act remain and this impedes desirable development in many forms. We are, however, glad and grateful that a beginning has been made to meet Indian housing needs; the Group Areas Board has accepted tenders for 100 houses

to be built at Lenasia. The houses are reported to consist of two to three rooms and rents to be charged are said to be £6 to £8. The association is making inquiries about the details of this scheme and its future development.

Repeatedly throughout the year we have had reports of the ejection of tenants from Indian-owned property in town. This is regrettable and causes much hardship to poorer families.

As a result of a talk given by Mr. Toms of the United Cerebral Palsy Association, members of the Executive Committee visited this organisation's clinic. As a result a sub-committee has been set up to be convened by Mr. Singaram to consider how best to make a survey of case of cerebral palsy amongst Indian Children and to suggest how best to co-operate with the United Cerebral Palsy Association.

Finance

Attention has been drawn to the financial position. While this continues to be reasonably good, we hope that in this coming year an increased rate of contributions will make it possible for work of the Association to be expanded should an assessment of needs make this desirable. We are very grateful to Mr. M. M. Gardee and Mr. K. J. Tavarria for all the help they both give in collecting annual donations and with the street collection. We owe a particular debt of gratitude to Mrs. E. Aronsohn who convened this past year's street collection.

To the Government, the Pro-

vincial Administration and to the Johannesburg Municipality we are greatly indebted, for without their major help it would be impossible to carry on.

Other Organisations

The Association is represented on the following organisations:

The Non-European Committee for Cripple Care; The Standing Committee for Non-European Child Welfare Work; The Transvaal Coloured and Indian Blind Committee; Johannesburg Non-European Planning Council; "Our Children's Day" Committee; The Johannesburg Branch of SANTA.

The Association is honoured to have our Mayor as Honorary President and it is grateful for, and appreciative of, all the help and co-operation received from the Municipality and its departments.

The Institute of Race Relations continues to act as secretariat and we are particularly grateful to it and to Miss Justine Pike who looks after our finances with meticulous care.

To all those who facilitate our work—the Child Welfare Commissioner, the Juvenile Court Magistrate, the Maintenance Officer, and the staff of Government departments—we owe our thanks.

The Association makes the following acknowledgements to Dr. Conway, Dr. Attaoullab, Dr. Fanny Lurie for their care of patients throughout the year; to Dr. Grunthal for devoted work at the dental clinic; to Mrs. E. Aronsohn and all who helped with the street collection; to Mr. W. G. C. Moir, the Honorary Auditor; to Mr. Gardee and Mr. Tavarria for constant assistance; to Mr. J. Drechmeier for his help in "Our Children's Day"; to Sister Katz who devotes herself so unflinchingly to the Indian community; to Members of the Committee and all our donors and subscribers who enable this necessary work for the Indian community to be done,

HERE'S EXCITING NEWS!

For our esteemed Gujarthi lady customers
and Friends

Especially imported by us direct from India.
100% cotton and genuine voile 6 yard sarees for the
modern lady who will have nothing under 6 yards
AND ONLY THE BEST.

And what more do you want:

As direct Importers and Wholesale Merchants
we offer direct to public at wholesale prices
and you save the Middlemans' profit.

Sorry no Traders and no discounts for re-sale.

PERSONAL SHOPPERS ONLY.

A. K. HOOSEN & SONS,
DIRECT IMPORTERS & WHOLESALE MERCHANTS
116 Queen St., (P.O. Box 2168), Durban

Women And Education In Tropical Africa

By HELLEN P. KORES

AMONG the many problems by the young States of tropical Africa which just reached or about to reach independence, none is more serious than the problem of education. These States want to be modern—that is, to adapt their social structures to the economics of the 20th century while reshaping their agricultural industrial enterprises. This requires tremendous change, inconceivable without an "educated" population in the western sense of the word. The school-age population of tropical Africa is estimated at 25,000,000. Of these, 17,000,000 children have no possibility of going to school. Among the 30,000,000 privileged ones, only a minority go through the entire primary schooling, and scarcely 260,000 get secondary education.

These are the over-all figures. But it would be a mistake to believe that they are equally divided between boys and girls, as in Europe or America. At all levels, the proportion approximates three boys to one girl. Occasionally, in more populated and more prosperous areas, the ratio is three boys to two girls; but often it is four to one. Furthermore, it is estimated that most of the girls who enter primary school do not stay long enough to learn the essentials of reading or arithmetic. Statistics for primary and "medium" schools of 11 countries indicate that about half the girls attending are in the first and second forms. Only a few of them will go on to complete the primary course.

As for those who really stay the course and finish their primary schooling, very few have a chance of completing their secondary education. In theory, 10 per cent of the girls who graduate for primary courses should go on to the "lycee" or high school, but only in two countries of Africa is this rate achieved; elsewhere the figures are 3 or 4 per cent, and in some cases less than one per cent.

LESS EDUCATED

So it is not the fault of African girls if most of them are less educated than their brothers. But it is time to consider the reasons for this state of affairs and what can be done to change it. That, precisely, is the pur-

pose of a meeting which Unesco arranged in co-operation with the Government of Dahomey, at Cotonou, West Africa, recently. The theme was the access of girls to primary and secondary education—what are the economic and social factors that encourage or prevent them from taking advantage of educational opportunity offered them.

From the working papers prepared by Unesco for this conference, it is easy to see what "factors" were the most discussed. First, there are economic conditions about which little can be done immediately: schools are always more numerous and better attended in cities and near cities and in heavily populated rural areas. But unfortunately most of the population of tropical Africa lives in small widely scattered villages. And even when schooling is free, it is costly to the people: clothing, textbooks and notebooks are too expensive for many of the peasants and day labourers who in any case would more willingly make sacrifices for their sons than for their daughters.

Further, even the simple tasks done by young girls in the country are important in terms of family "economics." If the girls go to school, who will take care of the younger children, who will help the mother work in the garden, in the field, at the market, or with the cooking? And how will the girls learn the household tasks that are essential for married life? That latter point is most significant, for it has bearing on what is to be taught. Many Africans believe that primary education does not help girls to take their place in society, but that it distracts them from their responsibilities or makes them unfit for the heavy tasks ahead of them.

In certain countries girls with diplomas are favoured on the marriage market: the young men want educated wives. But even this can have its disadvantages, since where the bride-price custom prevails, educated girls find it difficult to discover bridegrooms with sufficient funds to pay the sums demanded by their families. In other countries educated girls are less sought after than others, their diplomas are a disadvantage.

CULTURAL FACTORS

Cultural factors are important in regions, especially those populated by Moslems, where it is customary to keep girls guarded until their marriage. But everywhere country families are unwilling to allow their daughters to go to the nearest town and stay with friends or relatives, as it would be necessary for them to do to get proper primary schooling. They are even less willing to free them from supervision in the years required for secondary or vocational education. The most economical solution, that of mixed schools, must be disregarded therefore in most cases. Public opinion would favour boarding schools, but few countries can afford to equip or maintain them. For it is not only a question of constructing buildings: everywhere there is desperate need of teachers. Qualified women teachers are especially scarce, and those willing to take up teaching "in the bush" are very rare indeed.

These then are the main problems that will be examined by the women educators meeting at Cotonou. They will also suggest an order of priority in carrying out the various regional, national and international projects for tropical Africa, which will be drawn up over

the next few years.

The following countries represented at the Belgian Congo, C. Ethiopia, States of the F. Community, Ghana, C. Liberia, Nigeria, Sierra Sudan, Togo, the trust t. of Ruanda Urundi. under Italian Tanganyika, and terr. under British ad. (UNESCO.)

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets
Books, Balance Sheets,
Tax Returns.
Contact No. 12 Barklys Arcade,
38 Market Street,
Cor. Diagonal & Market Sts,
Johannesburg. Phone 33-1854

HAWKERS AND TRADERS

Gent's wrist watches, 17/6
15 jewels 25/6; 17 jewels, water
proof, shockproof 34/6; 21 jewels,
waterproof, shockproof, 37.6; 25
jewels, waterproof,
41/6; Ladies wrist watches 39/6,
25 jewels 49/6 A. I. Agencies,
P.O. Box 3980, Cape Town.
No Catalogues

Special Offer: India-Made Agarbattis

(SHIPMENT JUST ARRIVED)

WHOLESALE TRADE PRICES

THREE ROSES, 3 tolas ...	37/6 Dca
(Available in Thin/Thick Sticks)	
GATEWAY OF INDIA 3 Tolas	45/- "
" " 6 "	90/- "
CHANELI 2 "	18/- "
" 1 "	9/- "
SUGANDH RANI 5 "	33/- "
" 2 1/2 "	18/- "
" 1 "	8/- "
" 1/2 "	4/- "
LATAMANGESHKAR 1/2 "	4/- "
CHANDAN DHOOP 3/- Box of 16 Sticks.	

CASH WITH ORDER — PRICES F.O.R. DURBAN

We have also received Genuine Basmati Rice 1/- per lb.
(Minimum Order 100lb)

We are Stockists of all kinds of Indian Dholls, Spices and
Condiments, Betelnuts, Almonds, Tamarind, Whole Coconuts and
All kinds of Imported Rice.

SPECIAL PRICES TO THE TRADE

Please write for our price list:

K. HARIBHAI & SONS
(PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants
81 Victoria Street,—P.O. Box 2156—Durban.
Telegraphic Add.: "BHAISONS"

Phone 835-6786

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

83 West Street, JOHANNESBURG.

BOOKS FOR SALE

Ramanama—M. K. Gandhi	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Bapu's Letters to Mira (1924-48)	10	6
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	8	6
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	5	6
To the Students—M. K. Gandhi	8	6
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhiji (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary). —Mahadev Desai	8	6

Obtainable From:

**Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.**

Books For Sale

Sixty Years After (Natesan)	1	0
Public Finance	2	0
Eminent Americans	7	6
Bapu's Letters To Ashram Sisters —By Kaka Kalelkar	2	6
Gandhi Techniques in the Modern World —By Pyarelal	1	6
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1	0
My Dear Obild—Gandhiji	3	9
My Religion—Gandhiji	5	0
Story Of The Bible—S. K. George	8	6
Key to Health—Gandhi	1	6
At the Feet of Bapu—Chandwala	8	6
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2	6
Bapu My Mother—Mangubehn	1	6
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Gleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhiji—N. Bose	10	0
Bhoodan Yajna	2	0
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book 1)—V. G. Desai	1	8
Gandhian Ethics—Benoy Gopal Ray	2	6

Obtainable From:

**"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.**

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	INDIAN CHRISTIANS —G. A. Natesan	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krisnadas	12	6
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	16	0	A RIGHTEOUS STRUGGLE —Mahadev Desai	2	8
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1934-54)	5	0	FROM YERAVDA MANDIR —M. K. Gandhi	1	0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswami	8	6	GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
KRISHNA STORIES —T. L. Vaswami	7	6	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashruwala	2	0	PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0	TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0	BAPU—Marry F. Barr	4	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0	What Is Wrong With Indian Economic Life —D. V. K. R. V. Rao	3	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6	Christianity Its Economy And Way Of Life —J. C. Kumarappa	2	8
FAMOUS PARSIS	7	6	To Women—Amrit Kaur	1	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0			

Obtainable from:

**'Indian Opinion,'
P. Bag, Durban, Natal.**

fifty years ago...

July 1910

Mr. Joseph Royeppen

(From "The Indian Opinion" July 9th, 1910)

(Editor's Note: There passed away recently a man who served his community in a distinguished manner fifty years ago. We refer to the late Mr Joseph Royeppen. With his passing one of the few remaining links with a historic past has been broken. Fifty years ago Mr Royeppen served under Mr Gandhi in the Passive Resistance Movement in the Transvaal. He was mentioned many times in the columns of "The Indian Opinion" fifty years ago and we take the following editorial and other references to him from the "Indian Opinion" of July 9th, 1910:

Mr. Joseph Royeppen

MR. JOSEPH ROYEPPEEN, who has been discharged, has once more to undergo the farce of deportation, and to find lodgement in His Majesty's Gaol at Diepkloof for the third time. We congratulate this barrister-passive resister, hawker and labourer upon his unique experiences. His presence in the gaol has been a matter of encouragement and education to his fellow-prisoners. By his intense desire to share in the fullest measure the hardships of his co-prisoners he has endeared himself to them and by his unflinching good humour and the philosophic calmness with which he has gone through his experiences he has greatly strengthened his fellow-resisters. Mr. Royeppen's evolution has astonished his friends, and we believe equally the authorities. At first it was considered that he, who has been the pet of his family, has been softly nurtured, and has had a pleasing experience for a number of years of English life, would not be able to stand the rough life of an Indian convict, especially during the trying winter months of the Transvaal. No such fear is now entertained by the community; no such hope is now felt by the Government. Whereas, before Mr Royeppen was let out on a deposit of £50 bail, this time he has been discharged on his own word of honour that he will appear to

be deported on the 14th instant. Mr. Royeppen may well be proud of the confidence he has inspired in the minds of his persecutors and of the warm corner he has found in the hearts of his countrymen. A campaign which can claim men like Mr Royeppen amongst its fighters is bound sooner or later to end successfully for those engaged in it.

THE following concerning Mr. Royeppen appears in the same issue under "Transvaal Notes":

Mr. Royeppen was discharged under custody on Friday last, the 1st instant. For the purpose he was transferred to the Fort at Johannesburg. Mr Gandhi came from the Passive Resistance Farm to meet him. Messrs Cachalia and Aswat went to the Fort but there was no sign of Mr Royeppen. It was subsequently entertained that he would be discharged under custody. The custody, however, consisted in his being warned that he was to appear at the Charge Office at 3 p.m. This he did and was warned to appear again with his baggage on the 14th instant for deportation.

Thus Mr Royeppen gained in prestige. He is such a trusted passive resister that the authorities are satisfied with having given him a warning merely. Mr Royeppen is looking fit and well. He reports that there is very little to complain of in the matter of food. Mr Royeppen found himself in harness immediately on his discharge. He has gone to Tolstoy Farm and is there working like a common labourer—minding nothing. He takes his hand at wood chopping, water carrying, loading and off-loading, laundry work—in fact, every form of what is generally termed menial work. His good humour never fails him in all he does. And he fills his companions with joy by wearing a pleasant smile on his lips even when he is doing the hardest work to which he is not accustomed.

RECORDS NOW CHEAPER

ORDER NOW AT REDUCED RATES

AMAR DEEP 7/6 Each KALAYANA PARISU
GAIDI '911 Plus 3d Tax. BAAP BETE

HINDI: Kanhaiya, Minister, Anari, Madhumati, Do Behen, Flying Rance, Doctor "Z", Do Ustad. QUWALI: Ismail Azad, Yusuf Azad, Talat Mahmood. TAMIL: Pathi Bakhti, Anbu Engay

Make your selection of any single records from any sets

MAIL ORDER MUST ACCOMPANY 4/- DEPOSIT
—CASH ON DELIVERY—

DURBAN WELCOME DISTRIBUTORS,

Specialists in Tamil, Telugu, Quwali & Hindi Records
2 Ajmeri Arcade (off 141a Grey St. & 50 Cathedral Road)
P.O. Box 1574 DURBAN Phone 67882

Cable & Tel. Add, HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

15517 Warwick Avenue
DURBAN.

B-I Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay



S.S. Kampala due 30th July. Sail on 4th August

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

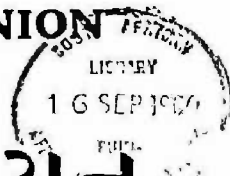
First Class	single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	£31-10-0
Ordinary				Special
Non-Vegetarian	£5-5-0			£10-18-0
Vegetarian	£4-17-0			£10-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street, Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

Printed and published by Mrs. Subila Gandhi at the International Printing Press, Phoenix. Address: INDIAN OPINION, Private Bag, Durban Natal.



મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.
ભૂતપૂર્વ તંત્રી રવ. મણીલાલ ગાંધી

★
અહિંસા જેવું બીજું કશું તપ નથી. સત્ય વચન જેવી કશું પ્રતિજ્ઞા નથી. મન્દિરપદ્મન તથા મનોનિગ્રહ જેવો બીજો કશું સંપન્ન નથી.
—શિવાનંદ.
★

પુસ્તક ૫૮ મુ—અંક ૨૭

તા. ૮ જુલાઈ, ૧૯૬૦.

છુટક નકલ પે. ૪

શીનીક્સ સંસ્થાના લાભાર્થે પધારેલી મંડળી

વિશ્વના મંતવ્યને દક્ષિણ આફ્રિકા નમતું આપશે
(બ. ઝા. હીંદ સર્વિસ)

ભારતના સંરક્ષણ ખાતાના પ્રધાન શ્રી વી. કે. કૃષ્ણમેનને શુક્રવારે મુંબઈ માં કહ્યું કે રંગદેવની નીતિ સામેના વિશ્વના પ્રકાપથી દક્ષિણ આફ્રિકા જેવડે નમતું આપશે, શ્રી. મેનને કહ્યું, "મારું પોતાનું મંતવ્ય છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકાર વિશ્વની વિચાર શ્રેણીને એક બે વરસમાં નમતું આપશે. કદાચ પાંચ-છ વરસ થાય પણ નમતું તો આપશેજ."

આફ્રિકાના ખૂબ રાષ્ટ્રો જે સ્વતંત્રતાની હાલત સુધારી સ્વતંત્ર થયા છે, તેઓ વિશ્વના બનાવોમાં અમલનો ભાગ ભજવશે."

મુંબઈ યુનીવર્સિટીના કોનવોક્શન હોલમાં એશિયન-એફ્રિકન સ્ટડી ગ્રુપ તરફથી યોજાયેલી આ સભામાં આંતર-રાષ્ટ્રીય બનાવો ઉપર બોલતાં શ્રી કૃષ્ણમેનને ઉપર મુખ્ય કહ્યું હતું.

ધાના રિપબ્લીક બનશે એ આનંદની વાત છે.

ધણા વધે સુધી ગેરી વસ્તીએ આફ્રિકા ખંડ ઉપર આપણી ચલાવી આફ્રિકન લોકોને યુવાઓમાં રાખ્યા, પરંતુ હવે આફ્રિકન રાષ્ટ્રો યુવાઓના જંજીરો તોડી સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત કરે જાય છે.

આખા ખંડને સ્વતંત્ર થવામાં બે સુખ્ય સુરક્ષેલીઓ છે, અને તે છે દક્ષિણ આફ્રિકાની નીતિ અને પોર્ટુગીઝ સંસ્થાનવાદ. એલજીરિયાનું શું થાય તેના ઉપર પોર્ટુગીઝ સંસ્થાનવાદોનું ભાવિને આધાર છે. શ્રી મેનને જણાવ્યું કે સંસ્થાનવાદોનું રાજ્ય થોડા વખતમાં નાશ પામશે.

પૂ. બાપુએ આ દેશમાં આવીને જે ભેયું એનાથી એમનું હૃદય દ્રવી ઉઠ્યું— એનાથી એમને માનવતા દર્શાવી લાગી અને સત્યનો તિરસ્કાર થતો જણાયો. આનો ઉપાય શોધતાં શોધતાં પૂ. બાપુએ સભ, અહિંસા અને પ્રેમનો મંત્ર સાધી બધાને એ મંત્ર આપ્યો. આ મંત્રની સાધના માટે પૂ. બાપુએ એક દરિયાળી ભૂમિ શોધી કાઢી અને લાં એક વસાહતની (સેટલમેન્ટ) સ્થાપના કરી. તે વસાહતનું નામ શીનીક્સ સેટલમેન્ટ પડ્યું. એમાં દરેક ગ્રાંતિના માનવાને પૂ. બાપુએ આવકાર્યા, અને બધાએ શીનીક્સ ની ઉન્નતિ માટે પ્રુબ મહેનત કરી, અને બધાએ બાપુની હાયાગાં પવિત્રતા મેળવી.

પૂ. બાપુએ આ મંત્ર બધાને આપવા માટે એક સાપ્તાહિકની શરૂઆત કરી; અને તે સાપ્તાહિક 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' નામથી ચાલુ થયું. આ છાપાની અંદર પૂ. બાપુએ આદરેલા સત્યાગ્રહની હાલતના અને બીજા સમાચારો આવતાં. એ છાપાના પ્રથમ અધિપતી શ્રી મનસુખલાલ નાબર હતા. એ છાપું તે વેળા અંગ્રેજી, ગુજરાતી, તામીલ અને હિંદીમાં પ્રકટ થતું. હવે એ અંગ્રેજી અને ગુજરાતી માં પ્રકટ થાય છે. ઘણા અધિપતીઓ એ આ છાપાની સંભાળ રાખી. હાલમાં શ્રીમતી સુશીલાબેન આ છાપાની સંભાળ લઇ રહ્યા છે.

આ છાપું ચલાવવા માટે ઘણી આર્થિક સુરક્ષેલીઓમાંથી સંસ્થાને પસાર થવું પડ્યું. આ તર્થની શરૂઆત માં છાપુ બંધ થઇ જતું હતું, પરંતુ લોકોની સહાયતાને લીધે એ ચાલુ રહ્યું છે. ઘણી બાલ મદદ મળી હતી અને મળે છે.

હમણાં જોહાનીસબર્ગથી શ્રી આદ્ય મુખ્ય મંડળ, શ્રી મનભાઈ વા. લાટ. પુરિયા, શ્રી હરિલાલ ઝાલાલાલ, શ્રી કરસનદાસ કા. પ્રજાપતિ અને શ્રી મણીલાલ મોરારજી ભાઈના નેજા હેઠળ શીનીક્સ સંસ્થાના લાભાર્થે નાટિકાઓ, નો કાર્યક્રમ ડરબનમાં રજુ કરવા આવી પહોંચ્યા છે.

૧૯૪૨માં શ્રી મણીલાલ માંધીએ નવું ઘર જે 'કરતુરખા બવન'ના નામથી એળખાય છે અને હાલમાં જે જગ્યાએ પ્રેસ છે તે બે મકાનો ખંડાવ્યા હતાં. આ બે મકાનોમાં જુની પ્રેસના હાકડા નો ઉપયોગ થયો હતો. હવે આ બે મકાનોમાં 'ગોરર ડ્રાઈ' લાગ્યાં છે,

પ્રકાશકની નોંધ
અહીં પ્રેસમાં હયુમીએશનનું કામ આખા અઠવાડીયા દરમ્યાન ચાલુ હોવાથી અમે છાપું નાનું બનાવ્યું છે અને ચાલુ વાતી પણ આપી શક્યા નથી. આ માટે અમે વાંચકોની અને પ્રાહ્લકોની માશી માંગીએ છીએ. આવતે અઠવાડીયેથી સાપ્તાહિક બરાબર નીકળશે.

અને મકાનો ખવાઈ જવા આવ્યાં છે. આ માટે હયુમીએશન કરવામાં આવ્યું છે. અને એનો પણ ખર્ચ તો લાજેજ! આર્થિક સુરક્ષેલીઓ આમ સંસ્થાને ઘણી વખત વેઠવી પડે છે.

આથી ઉપરોક્ત મંડળ સેવાવૃત્તિથી ડરબન આવી છે અને લોકોને મનોરંજક કાર્યક્રમ આપી શીનીક્સ સંસ્થા

જાગને ઝો જીવડાં
રાખના રમકડાંનો રામ
જાગને ઝો જીવડાં ઝો જીવડાં તું-બમતા કેમ ન મુઠેરે
બવ સામરમાં બમતાં બમતાં શ્રી હરીને કેમ ચુકેરે...જાગને
ભૂંચો આને જીત યુસાશીર નીર્ધક જમમાં નાચો
તારું મારું તોય ન તૂટ્યું અવનીમાં અથડાયો રે...જાગને
રીમ ઝીમ રીમ ઝીમ રાત વિતાવી દિન દિન દોડ્યો ધધે
મુખજળને તે મહાસુખ માન્યું સ્વપ્નું ભેયું અધેરે...જાગને
આખો ત્યારે શું લઇ આવ્યો શું લઇ જશે સામે
મનુષ્ય દેહ તણો આ હીરો હોમટ જોયો હાથેરે...જાગને

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૮ જુલાઈ, ૧૯૬૦.

હાલ વગરની સુરચાર્ઠ

બીજા વરસ ઉપર જ્યારે નેશનાલીસ્ટ સરકાર સત્તા ઉપર આવી ત્યારથી પ્રીટીશ નાટાલ અને તેમાંયે ખાસ કરીને ડરબન એ સરકારની વિરુદ્ધમાં હંમેશા રહ્યું છે. એવી છાપ પડી છે કે નાટાલ અને ડરબન હંમેશા સાડું કરે છે અને નેશનાલીસ્ટ સરકાર હંમેશા છુટું કરે છે. આફ્રિકાનર નેશનાલીસ્ટથી હિંદી જનતાને કંઈ લાલ થયો જ નથી. અને બીજી રીતે જોઈએ તો હિંદીઓ પ્રત્યેના વર્તનમાં ડરબન સીટી કાઉન્સિલ નેશનાલીસ્ટ સરકાર કરતાં પણ ચઢી ગઈ છે. અમે વધુ આગળ વધી કહી શકીએ કે ડરબન સીટી કાઉન્સિલ જે પ્રીટીશ ફૂલી અને પ્રમાણીકપણાની વાત કરે છે તે તો હિંદીઓ પ્રત્યે વધુ કટુતાથી જુએ છે.

હાલ સીટી કાઉન્સિલ જે પગલાં લીધાં છે તે ખુબ જ શરમ જનક બીના છે. જ્યારે જ્યારે ડરબન જનતાના અસુક વિભાગને ઘરની જરૂરત પડી ત્યારે ત્યારે કાઉન્સિલ હિંદી જનતાને આમ તેમ સગવડ કર્યાં વગર ખેસડી છે-યાને આમતેમ પથ્થરા હોઈએ તેમ ફેંકયા છે. હવે ગ્રીનવુડ પાર્કની હિંદી જનતાએ મંદિરો શાળાઓ અને સ્થાવર મિલકત છોડી બીજી કોમને સગવડ આપવા માટે-અમે આનાકાની કરતાં નથી,--પરંતુ શા માટે હિંદીઓને જ ખસવું પડે છે? શા માટે ડરબન સીટી કાઉન્સિલ હિંદીઓ-ફેવળ હિંદીઓને જ ખસેડે છે. આ રીતે તો તેઓ આફ્રિકાનર નેશનાલીસ્ટ ની રમત રમે છે. જેવી રીતે હિટલરના જરમનીમાં જુડુ લોકોની પરિસ્થિતિ હતી તેવી રીતે હિંદીઓની પરિસ્થિતિ આ દેશમાં છે.

હિંદીઓ પ્રત્યે, ડરબનનો શરમજનક વર્તવ એટલો લાંબો છે કે નેશનાલીસ્ટોને હજી ઘણું શીખવું પડશે. હિંદીઓને કેવી રીતે પગ નીચે કચડવા એ ઉપર વિચારણા કરવાની તેમને જરૂરત નથી. ડરબન સીટી કાઉન્સિલના પગલે પગલે તેઓ ચાલશે તો તે આપો આપ થઈ શકશે.

હાલ થોડા વખત ઉપર રૂપ એરીયા બેઝડ ફેટોમેનરને ગોરા વિસ્તાર ઠરાવવા માંગે છે તેનો વિરોધ ડરબન સીટી કાઉન્સિલે સરકાર આગળ કર્યો. એ મોટામાં મોટો ઢોંગ હતો.

ડરબનમાં એની શરૂઆત થઈ અને ‘વેર્ગીંગ એક્ટ’ લાવનાર પણ ડરબન સીટી કાઉન્સિલ હતી. ૧૯૪૬ની “ઇન્ડિયન લેન્ડ ટેન્ચેર એક્ટ” પણ એજેજ ડરબન અને પ્રીટીશ નાટાલની ઇચ્છાથી થયો હતો. નેશનાલીસ્ટ સરકારે ડરબન સીટી કાઉન્સિલને ટેકા આપ્યો એટલું જ તેમનું કારસ્તાન. હિંદી જનતા મધ્યસ્થ સરકારના ધારાઓ અને ડરબન સીટી કાઉન્સિલ હિંદીઓ પ્રત્યે જે વર્તવ ણતાવે છે, અને નિર્ણયો લે છે તે એ વચ્ચેનો તફાવત બરાબર જોઈ શકતા નથી.

પોતાની જ મૃત્યુ નોંધ

એક પત્રકાર હમેશા મૃત્યુ નોંધ લખતો એ વસ્તીની કામગીરીથી કંટાળ્યો હતો. એક દિવસ ઠોરો કામગળ લઈ પોતાની જ મૃત્યુ નોંધ લખવા બેઠો. પોતાને ઠેવી વાન પોતા વિશે લખાવ તો ગમે એમ લખવારી એને લખ્યું. “મરણને ડર વરસની ઉંમરે અરબી બાપા શીખવા માંડેલી, ને જે વરસમાં તો તેનો આસાનીથી ઉપયોગ કરતાં. સ્કાઉટની એક ટોપી છબી કરી હતી. અને રાજકારણમાં સક્રિ બામ લઈ જેલમાં પણ ગયા હતાં.” અંતરમાં મુશુપ્ત પડેલી આકાંક્ષાએ કામગળ થર ચીતરાઈ અને પરિચામ જે આંખું કે તે સાચી પાડવા તેમને બીજે દિવસથી અંપલાખ્યું. અને મરણ પહેલા ખરેખર જ તેઓ આ બધામાં સમગ થયા.

—“રીડર” ડાચબેસ્ટ

આદર કે ખુશામત ?

(ગરુલાલ ગો. ધુ)

જેમને માનથી બોલાવવાના હોય અગર જેમને મોટા માણસ કે સન્માનપાત્ર ગણવામાં આવતા હોય તેમના નામને છેડે ‘બાઈ’ લગાડવાનો રિવાજ ગુજરાતમાં છે, બીજા બાજો માં નથી. ઉત્તર પ્રદેશમાં નામને છેડે સન્માન સૂચવવા માટે ‘જી’ લગાડવાનો રિવાજ છે, તે પણ ગુજરાતે સમજ્યે વગર સમજ્યે અને સુંદર નામોને બગાડી નાખવાની હાલ સુધી અપનાવ્યો છે.

પશ્ચિમના દેશોમાં ગમે તેવા મોટા માણસને ‘મિસ્ટર’થી વિશેષ કંઈ પણ લગાડવામાં આવતું નથી. મિ. એટલી કે મી. ટક્રમેન આથી વધુ કોઈ ચબ્દ લગાડવામાં આવતો નથી. (સર કે લોડ’ કે ડ્યુક જેવા ઇલ્કાબ સાથે આને સંબંધ નથી.)

‘બાઈ’ લગાડવામાં પણ ફટલીક વિચિત્ર પ્રયા જોવામાં આવે છે. જે નામને છેડે ‘બાઈ’ હોય તે મને તેટલું ઠુંકું હોય તો પણ બીજી વાર ‘બાઈ’ કે ‘જી’ પણ લગાડવામાં આવતું નથી. પરંતુ ‘બાઈ’થી ચર યતા નામને છેડે રી પાછું ‘બાઈ’ લગાડાય છે: જેમ કે બાઈલાલને માનાથે’ બાઈલાલબાઈ કહેવામાં આવે છે, પણ લાલબાઈને બિચારાને વધારાનું કંઈ લગાડવામાં આવતું નથી. કચ્છાચંકર કે ગોવર્ધન રામ, ચન્દ્રમણિચંકર કે તાપીચંકર જેવાં બાંધાં નામને પણ માનાથે’ ‘બાઈ’ લગાડવાથી એમનું વધારે સન્માન થયેલું ગણવામાં આવે છે.

ફટલાક નામ તોછડાં જેવાં લાગવાથી તે નામને માત-પિતા (અગર દોષ) ‘જી’ લગાડી સમ્પતા વાળાં બનાવે છે: જેમ કે નાગર, મોરાર, બીમ, રામ, રાવ, ચંકર વગેરે નામોને નાગરજી, મોરારજી, બીમજી, રાવજી, રામજી, ચંકરજી બનાવીને તેની તોછડાઈ મટાડવામાં આવે છે. પરંતુ એટલેથી એમને સન્માન આપનારને સંતોષ થતો નથી એટલે નાગરજીબાઈ, મોરારજીબાઈ, બીમજીબાઈ, રામજીબાઈ એ પ્રમાણે ‘બાઈ’ લગાડી એમને સન્માન આપનારા કૃતાર્થતા અનુભવે છે. ‘શ્રી મોરારજી દેસાઈ’ એમ કહેનાર કરતાં ‘શ્રી મોરારજીબાઈ’ કહેનાર એમના હોદ્દા અને અધિકારપદ વિશેષ માન આપનાર માનવામાં આવે છે.

આ પ્રકારની ‘બાઈ’ લગાડવાની પ્રયા લખી વખતે હાલ કુદાવી બમ છે. પ્રતિષ્ઠિત અને અચેસર લેખકો માટે ‘શ્રી’ ચબ્દ પણ વાપરવાની જરૂર નથી. અંગ્રેજોમાં પણ કોઈ મી. શેક્સપીયર, મી. બનાડ’ શો, મી. બેન્માસ, મી. શેલી કે મી. કીટસ કહેતું નથી. એ

ખુબ નામ જ પ્રજ્ઞના આદર, સ્નેહ અને સન્માનપાત્ર ગણાય છે. પરંતુ ગોવર્ધનરામ, નરસિંહરાવ, બલવંતરામ, મણિલાલ, મણિચંકર એને ‘શ્રી’ અમર ‘બાઈ’ લગાડવાથી એમને માટે વધારે સન્માન જણાવાય છે. એવો પ્રામક ખ્યાલ પ્રવર્તે છે. હજી એટલું ઠીક છે કે પ્રેમાનન્દ કે રામળને કોઈ પ્રેમાનન્દબાઈ કે રામળબાઈ નથી કહેતું!

મી. ગ્વેડરટન, મી. ચર્ચિલ, મી. રૂઝવેલ્ટ અગર મી. એટલી એ પ્રમાણે બીજા સફ સામાન્ય ગૃહસ્થોની રીતેજ આ દેશના સર્વોપરિ આગેવાનોને બોલાવનારાને એમના પ્રત્યે જોહો આદર હશે ?

આપણા સ્વભાવમાં જ વ્યક્તિમત આદર દર્શાવવા માટે બાહ્ય ચિહ્નો અને વધારે પડતા સન્માન-વર્શક ચબ્દો ને સંજોતો વાપરવાની ટેવ રૂઢ થઈ ગયેલી છે. અત્યારના વિદ્વાન લેખકો એકબીજા માટે ‘બાઈ’નો પ્રત્યક્ લગાડવા સિવાય વાત નથી કરતા. ઉમાચંકર જ્યારે રામનારાયણ વિશે વાત કરે કે બ્યાખ્યાનમાં ઉલ્લેખ કરે ત્યારે રામનારાયણબાઈ’ એ પ્રમાણે કહે છે. શા માટે? રામનારાયણ એ લાંબુ અને સમ્પતાવાળું સાઈ નામ છે, તેમ જ ઉમાચંકર કંઈ તોછડું નામ નથી, છતાં ‘ઉમાચંકરબાઈ’ એવો ઉલ્લેખ યાય છે. ઝીજીબાઈને બીજે બાઈ લગાડી શકતો નથી એટલે સ્નેહરક્તિમ બાઈ કહેવાતા મે’ સાંબળ્યા છે!

એક રીતે આ બાબત ધણાને નજીવી લાગશે. પરંતુ મને એ એક પ્રકારની કાંઈક અશ્રી ખુશામત ખેરતરતિતું સૂચક લાગે છે તેથી આ બાબત મે’ મન દાલબ્યું છે.

સેતાન

ઇશ્વરે સૃષ્ટિનું સર્જન કર્યાં બપરે પૂણું કપું, ત્યારે સેતાન નમન કરી દીન બાવે તેમની સમક્ષ જોવો રહ્યો અને કહ્યું, “પ્રભો મારા બરણ પોષણ અને છવનની પણ સમવડ થવી જોઈએ માનવ, દેવ અને સેતાન ત્રણે તમારા જ સર્જનો છે.”

ઇશ્વર ક્ષણવાર વિચાર કરી બોલ્યા; “હું તને શરીર નહીં આપું કારણ એમ કરીશ તો તારું સર્જન કાર્મ મારી સૃષ્ટિને નષ્ટ કરવા પુરતું હશે. પણ જા હું તને ‘કોઈ’ તરીકે મૃત્યુ લોકમાં મોકલું છું.” કોઈ રૂપે સેતાન જન્મતાં જીવે છે.

હિંદના સમાચારો

તા. ૫-૭-૧૯૬૦.

સુખદ ખારામાં હકતાળ

સુખદ ખારામાં લગભગ ૧,૦૦૦ પોર્ટ ટ્રસ્ટના કામદારો હડતાળો ઉપર અટવાથી કામકાજ બંધ થઈ ગયું છે. આ કામદારો પોતાની ૩૨ માસથી આ પૂરી નહિ થાય તે સુધી કામ આવવા ના પાડી છે.

૧૬ નાના વઢાણો ખારા બહાર પડી રહ્યાં હતાં. અને ઘણા મોટા વઢાણો ને બહાર જવા મામતમાં હતાં તે પણ અટકી પડ્યાં હતાં.

લગભગ ૪૦૦ ઉતાડિયા ને પર-શીપન મદદ તરફ જનારા હતાં તેઓ પણ ગૂંચવણમાં આવી ગયા હતાં. આજુ યનાજુ કારણ એ હતું કે ખારા માં કામ કરનારા કામદારો 'ટગ્સ' ઉપર પણ કામ કરતાં હતાં. જેથી 'ટગ્સ' સ્ટીમરોને બહાર લઈ જવાનું અને લાવવાનું કામ કરતાં અટકી પડ્યાં.

રાજપીપળામાં વટોળ

રાજપીપળામાં એક વટોળે ઝાડવાં ઉખેડી અને માડીઓને આવતી જતી અટકાવી દીધી હતી. ઘણાં આથી નિરાશ થઈ ગયાં કારણ કે તેઓ ભરખમાં શ્રી નહેરુના પ્રવચનમાં બંધ રહ્યા નહિ. આ વટોળ પછી બારે વરસાદ આવ્યો હતો.

સુરતમાં બારે વરસાદ

સુરતમાં ૭.૮૧ ઈંચ વરસાદ ૨૪ કલાકમાં પડ્યો. સુરતની અંદર આ ઋતુમાં કુલ વરસાદ ૨૦.૧૩ ઈંચ પડ્યો છે.

વરસાદ એટલો પડ્યો કે હિંદના ઔદ્યોગિક એરેટ તરફ જતાં શ્રી નહેરુને મુસ્કોલીથી પાર કરવું પડ્યું. નીચા નિસ્તારોમાં રેલ જેવું જણાવું હતું.

વટોળથી બેનું મૃત્યુ

અમદાવાદ ઉપરથી ૫૫ માઇલની ઝડપે પસાર થતાં વટોળથી બેનું મરણ નીપજ્યું છે. એક ધરડી ડોસી ને ખેતરમાં કામ કરતી હતી તેને એક ઉડતું પતંગ આવીને વામતાં ખુબ ધબકાઈ પામી. ખીજું મૃત્યુ એક નાનો છોકરો પવનના જોરથી અમાસી ઉપરથી પડતાં થયું.

જરમની તરફથી ભારતને નાણા

યુરોપના પ્રવાસે મયેલા ભારતના નાણાંપીય પ્રધાન શ્રી મોરારજી દેશાઈએ બોનમાં જણાવ્યું કે પશ્ચિમ જરમનીની સરકારે ખીજી પંચવર્ષીય યોજનાના છેલ્લા વરસ માટે ૩૦ મીલીયન ડોલર ની સહાયતા આપી છે.

શાહીદ-સ્મારક

૧૮૫૭ થી ૧૯૪૭ સુધીમાં દેશની સ્વતંત્રતા માટે ને વીરો શહીદ થયાં છે તેનું સ્મારક દિલ્હીમાં ઉજુ થનાર છે. એ આકૃતિનું આલેખન જાણીતા સિલ્હી રાય ચોધરી કરશે. આંધીજીની નેતાગીરી હેઠળ નામરિકાની કુચ એ સ્મારકની કલ્પના છે. આ કુચમાં બારેક માનવ આકૃતિઓનો સમાવેશ થશે. તેમાં આંધીજીની આકૃતિ ઓળખી શકાશે. આ દૃશ્ય ૭૦ ફુટ લાંબા ૧૪ ફુટ પહોળા ૧૦ ફુટ ઉંચા પતથાર પર ઉજુ કરવામાં આવશે. આ સ્મારકનાં આધિકાર પાછળ સાત વરસ લામસે અને રા. ૯,૬૦,૦૦૦નું ખર્ચ થનાર છે.

દવાનો પ્લાન્ટ

વલસાડ નજીક અતુલ નગરમાં અમેરીકાની દવા બનાવનારી જાણીતી કંપની લીડરલી લેમોરેટરીના બે કરોડ

ના ખર્ચે વધારાનો દવા બનાવવાનો પ્લાન્ટ નાખવામાં આવ્યો છે અને તેનો વિધિ ગુજરાતના જાણીતા ઉદ્યોગપતિ શ્રી કરતુરભાઈ લાલભાઈના પ્રમુખરયને થયો હતો. આ પ્લાન્ટથી ગુજરાતમાં 'ઓફરોમાઇશીન' નામની દવા તૃપ્યાર થશે.

વાંસી બંદરનો વિકાસ ?

નવસારી તાલુકામાં આવેલું વાંસી બંદર વિકાસની શકાય કે નહીં તેની તપાસ કરવા આજુદવાળા શ્રી ભાઈ લાલભાઈ મટવાડ યજ્ઞ હોડીમાં બેસી વાંસી ગયા હતા અને વાંસી તથા દાંડીનો સામર કાંઠો જોયો હતો અને કહી રીતે બંદર વિકાસની શકાય તેનો અભ્યાસ કયો હતો. દરીયાના પાણીની ઉડાઈ, વઢાણો લંબરવા માટે ફવી સમવહો જોખ જે તે બધું તેમજે જોયું હતું.

બેડુતો માટે ડીપોઝીટ યોજના

ગુજરાતના બેડુતો માટે એક અરસ ખચત યોજના અમલમાં મુકવાનું સરકાર વિચારી રહી છે. એ યોજના ટૂંકરી ડીપોઝીટ સર્ટીફિકેટ રકમ તરીકે ઓળખાશે. ને બેડુતને ને બંધાઈ ભરવાનું હોય તે પ્રમાણે તે ખચતમાં નાણાં રોકે તે મામલતદાર બારોબાર તેનું મહેસુલ બરી દેશે અને બેડુતને મહેસુલ સમપસર ભરવાની તકલીફ રહેશે નહિ.

પુનામાં કૃત્રિમ અવધવ કેન્દ્ર

યુદ્ધમાં ને લોકો ધવાયા હતાં અને નેજોએ અંગે બોમા હતાં. તેઓને કાંઈક રાહત આપી શકાય તે માટે ૧૯૪૮માં પુનામાં ઉપરોક્ત કેન્દ્ર સ્થપાયું હતું. ૧૯૫૧ સુધી આ કેન્દ્ર ફક્ત લક્કર માટે જ કૃત્રિમ અવધવો કરતું અને તેને વાપરતા શીખવતું ત્યાર પછી હવે એ કેન્દ્ર બધા માટે જ કાર્ય કરે છે. આવા અવધવો મેળવી શકાશે શાઇ ધંધો શિખી પોતાનું ગુજરાન કરી શકે તેવી એમાં તાલીમ અપાય છે.

બાણુતાં બાણુતાં વિદ્યાર્થીઓ કમાઈ શકે તેવી યોજના

વિદ્યાર્થીઓ અભ્યાસ કરતાં કરતાં દ્રવ્યોપાળન પણ કરી શકે એ માટેની એક યોજના અમદાવાદની કેન્દ્ર સરકાર યુનીવર્સીટીના વિદ્યાર્થીઓ માટે તૃપ્યાર કરી રહી છે એમ જાણવા મળે છે, આ યોજના મુજબ કેન્દ્ર સરકાર ખાસ કરીને ટેકનીકલ અને ઇજનેરી કોલેજો સાથે સંકળાયેલ હોય એવાં યુનીવર્સીટી ઔદ્યોગિક નમરો ઉભાં કરવાનું વિચાર છે. આની વિગતો કેન્દ્રનું વેપાર-ઉદ્યોગ ખાતું તૃપ્યાર કરી રહ્યું હોવાનું જાણવા મળે છે.

વિવિધ વર્તમાન

ગંભીર હાલતમાં નાઈ બેવીન

શ્રી. નાઇ બેવીનની હાલત ગંભીર હોવાનું જાણાયું છે. શ્રી. નાઇ બેવીન લેખર પાર્ટીના રેપ્યુટી લીડર છે. આ ઉપરાંત તેઓએ લેખર પાર્ટીના અગ્રમુખ સભ્ય તરીકે સારી નામના મેળવી હતી. મયા વરસની આખરે શ્રી. નાઇ બેવીનને ઓપરેશન કરવામાં આવ્યું હતું. તે પછી હાલત ગંભીર બની હતી. વખત જતાં જરા સાઈ જણાયું અને હવે પાછી તખીયતે ઉચ્ચો આધો છે.

ગોરી દક્ષિણ આફ્રિકાના

રક્ષણ માટે લક્કર

એવું સંબળાય છે કે ગોરી દક્ષિણ આફ્રિકાના રક્ષણ માટે શ્રી. બાની ખસોન એક ગોઈ લક્કર તૃપ્યાર કરવાની તૃપ્યારીમાં પડ્યાં છે. કાળા માનવો ના બધ સામે આ તૃપ્યારી ચાલી રહ્યું હોવાનું જાણાયું છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ઘણા સરકારી શ્રી બાની ખસોને છુપી પત્રિકાઓ મોકલ્યું હોવાનું જાણાય છે. ઉત્તર આફ્રિકાની રાષ્ટ્રી સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત કયે' જાય છે એથી વધુ બધ તેમના મનમાં પેકું હોવું જોખ, તેથી આરી તૃપ્યારી કરી રહ્યા હશે. સરકારની શકિત ઉપર અવિશ્વાસ હોવાને આ એક દાખલો છે.

ન્યુ ઈન્ડિયા એશ્યોરન્સ કુ. લીમીટેડ

ઇન્ડીયાની મુખ્ય કંપની

અમે વહીવટ કરીએ છીએ:—

આગ, દરીયાઇ, અવસ્થાંતર, મોટર, માલ, ચોરી, ઘર કુટુંબ, ઘર માલીકી (સાથે) અકસ્માત વિ.

સાઉથ આફ્રિકાની અંદર મુખ્ય અમલદારો

બલભાઈ રૂસ્તમજી એન્ડ સન,

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ, ડરબન.

ફોન : ડરબન ૨૫૮૪૫, ૨૮૫૧૩, ૨૯૮૪૪.

તમને ખબર છે

- કે ન્યુ ઈન્ડિયા, ઈન્ડિયાની સોથી મોટી વીમા કંપની છે.
- કે ન્યુ ઈન્ડિયા ની શાખાઓ ૪૫ દેશોમાં છે.
- કે ન્યુ ઈન્ડિયા ની ૬૫ શાખાઓ કેવળ ઈંગ્લેન્ડમાં જ છે.
- કે ન્યુ ઈન્ડિયા : આગ, દરીયાઇ અને અકસ્માત ઉપર ૬૦,૦૦,૦૦૦ પાઉન્ડ પ્રાધીયમ લેગી કરે છે.

સહિસલામતી અને તાત્કાલિક સેવા માટે

ન્યુ ઈન્ડિયા

સાથે વીમો ઉતરાવો.



મારો રોડેશીયાનો પ્રવાસ

સો. લીલા દેશાઈ

[હવે તમે]

સો. દેશાઈની રસાપી જવા તો ૨-૪-૬૦ના રોજ અમે રાત્રી વગેરે નીકળ્યાં. અમારી સાથે શ્રી રમણભાઈ ત્રિવેદી સો.દેશાઈની પ્રવાસ માં સામેલ થયા. શ્રી ત્રિવેદી પૂજ્ય પાઠ કરાવતા હોવાથી રસાપીમાં શ્રી જીવજીભાઈ સવાનીયાને લઈ વારતુ હોવાથી અમારી સાથે આવ્યા હતાં. રસાપી જતાં રસ્તે મરે-ડેલા નામે નાનું ગામ આવે છે જ્યાં બાઈશી સવાનીયાને લઈ ૧૫ કલાક રોકાયા હતા. હાં કંડ તેમજ લવાજમનું કામ પતાવી અમે શ્રી સવાનીયાની વિદાય લઈ રસાપીને રસ્તે આમળ વખા. રસ્તાની આજીવણના કુદરતી દરમિયાને જોતાં જોતાં આમળ વધી રહ્યાં હતાં. સાંજે ૭ વાગે પ્રાર્થનાનો સમય થયો હોવાથી પ્રાર્થના પછી કારમાં જઈ લીધી. રસાપીમાં અમે શ્રી જીવજીભાઈ સવાનીયાને લઈ જતાં હતા. શ્રીમતી રામકુંવરબહેન તથા શ્રી જીવજીભાઈ સવાનીયાનો પ્રેમાળ અને મળતાવળો સ્વભાવ અમને ખુબ ગમ્યો. અમે રસાપી રાત્રે મોડા પહેર્યા એટલે તે દિવસે તેા વાળુપાણી કરી ચૂક ગયાં. બીજા દિવસે નિત્ય કર્મથી પરવારી શ્રી જીવજી ભાઈની નાની દુકાનનું વારતુ હોવાથી અમે ત્યાં ગયા. રસાપી નાનું સરખું ગામ છે. લાંબું મુસલમાન વચ્ચે સારો સર છે. વળી શ્રી જીવજીભાઈ સવાનીયા સ્વભાવે ધણી માયાળુ અને ઉદાર હોય ત્યાંના લોકોની નાની મોટી મુશ્કેલીઓ દુર કરવા મદદ કરે છે. તેમજ ગરીબ યુરખાને પછી ખતલી મદદ કરે છે. રસાપીમાં યુજાતી રૂકડ નહેતી પછી બાઈ શ્રી જીવજીભાઈએ પોતાના ગરાજમાં બાળકોને ખેસવાના પાંકડા કરાવ્યા અને દેશથી શિક્ષક બોલાવી બાળકોને યુજરાતી જ્ઞાન અપાવતું શરૂ થયું. આવી સેવા જતિને લીધે લોકોમાં શ્રી જીવજીભાઈની તારી પ્રતિષ્ઠા હતી. વારતુ દવન થયા પછી ટીપાર્ટી રાખવામાં આવી હતી. પ્રયુખરયાનેથી શ્રી જીવજીભાઈએ પ્રવચન કરતાં કહ્યું કે આજના આ શુભ પ્રસંગે આપણા મેથિરા મહેમાન શ્રીમતી સુશીલાબેન અધી એન્ડ પાર્ટી પધાર્યા છે. એ પધાર્યાં આનંદની વાત છે. આપણા રાષ્ટ્રપિતા મહાત્મા ગાંધીજીના કુટુંબની એક વ્યક્તિના દર્શન આ દેશમાં આપણને યાવ એ આપણા સૈના અહીંબાગ્ય મથાય. એક સ્ત્રી તરીકે એકલે હાથે શ્રીતીક્ષ્ણ સંસ્કાર અને પ્રેમનું સંચાલન તેજી કરી રહ્યા છે.

એ આપણે માટે આ દેશમાં જોરવની વાત છે. સુ. સુશીલાબેન આપણને બે શબ્દ કહેશે એવી આશા રાખું છું. સુ. સુશીલાબેને આપણની શરૂઆતમાં કહ્યું હતું કે, આજના આ શુભ પ્રસંગે તમારી સાથે સાથે અમે પછી સામેલ થઈ શક્યા છીએ એથી અમને પછી આનંદ થાય છે. તમારા સાથે મારા પ્રત્યે પ્રેમ અને આદર છે તે પૂ આજીવણના પ્રત્યેની તમારી પૂજ્ય ભાવનાને લીધે છે તેનું મને પૂર્ણ ખાન છે તેથી એ સર્વ હું પૂ. આજીવણના ચરણે ધરી દઉં છું. વધુમાં તેમણે જણાવ્યું હતું, "હું આપ સાથે મળવા તેમજ 'મ. આ.'નું ચહેતોને સંબોધીને કહ્યું હતું કે આ દેશમાં આપણે પેલા કમાવવા આવ્યા છીએ પછી તેનો અર્થ એ નથી કે, પેસો જી જીવનનું સર્વરૂપ છે. જરૂરી પેસો મળે પછી ખીલા કામોને પછી આપણે ધ્યાન આપવું જોઈએ. બાળ ઉછેર પ્રત્યે ખાસ ધ્યાન અપાવવું જોઈએ, આપણી માતૃભાષા યુજરાતી છે અને તે બાળકો બરાબર શીખે અને આપણી હિંદુ સંસ્કૃતિ આ દેશમાં જળવાઈ રહે તે પ્રત્યે ખાસ કાળજી રાખવી જોઈએ. શ્રી બીઆભાઈ ભારતરે તથા શ્રી ત્રિવેદી બાઈએ પછી પૂ આજીવણ પ્રત્યેની હિંદીઓ ની દરજી વિશે પ્રવચનો કર્યા હતાં. ત્યાર બાદ આભાર માની સૌ વિખરાયા હતાં. ખપેર બાદ બોજન પછી અમે ફંડની શરૂઆત કરી હતી. જેમાં સૌ પ્રથમ શ્રી જીવજીભાઈએ ૫૧ પાઉંડની કરી હતી. લાંબા વેપારના નખળા સંબંધે જોતાં લોકોએ સારો સાથ આપ્યો જેમ કહી શકાય તો, ૪-૪-૬૦ના રોજ સવારે નાસ્તા પાણી પછી શ્રી દેવજીભાઈ સવાનીયા અમને રસાપીની ઇંગ્લીશ સ્કૂલ બેવા લઈ ગયા હતા, જેમાં ઇન્ડિયન અને કમર્સ વિદ્યાર્થીઓ બેમા ભણે છે. લાંબા પ્રીસીપાલે અમને સ્કૂલના ક્લાસ અને બીજી સગવડો ફરીને બતાવ્યાં હતાં. અંતમાં શ્રીમતી રામકુંવરબહેન શ્રી જીવજીભાઈ અને ફેમીલીની બાવબીની વિદાય લઈ અમે અમદાવાદને રસ્તે આમળ વખા.

(અધુરું)

પ્રેમ અને સાગ વિના મનુષ્ય માનવ નથી બનેતો.

શુભ પ્રસંગો માટે બેટ!

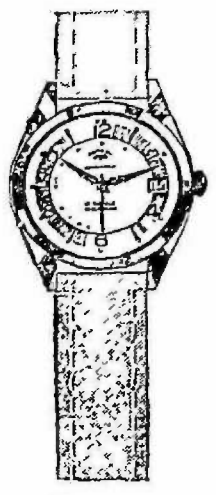
સ્ત્રીઓ અને પુરૂષો માટે

ઘડિયાળ!

૧૭, ૨૨ અને ૨૫ બચુલનાં આરોગ્યકેન્દ્ર ટેલે-૨૨.

- * રોમર
- * શારી
- * લેડો
- * રૂસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.



ઉપરાંત પુરૂષોના શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ. તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૧.
વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.
૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ખાસ દરખાસ્ત : હિંદની અગરબત્તી

(વહાણમાં આવેલો તાજો માલ)
હોલસેલ વેપારી ભાવે

વજુ શુભાજી ૩ તોલા ૩૭-૬ ૬૩૦	સુગંધ રાણી	૫	૩૩-૦ ૬૩૦
(પાતળી અને બડી લાકડીમાં મળશે)		૨૬	૧૮-૦ ૩૩
ગેટવે બોર્ડ ઇન્ડિય ૩ તોલા ૪૫-૦ ૬૩૦		૧	૮-૦ ૩૩
" " " ૬ " ૬૦-૦ "		૩	૪-૦ ૩૩
સચેલી " ૩ " ૧૮-૦ "	લતા ગંગેશકર	૧	૪-૦ ૩૩
" " " ૧ " ૬-૦ "	ચંદન ૫૫ ૧૬ લાકડીના ૩૩-૦		

ઓર્ડર સાથે રોકડ — ડરબન માટેના ભાવો.

હમારી પાસ અસલી ખાસમતીના ચોખા પછી છે ખાસમતી ચોખા શી, ૧-૦ રતલ. (ઓછામાં ઓછા ૧૦૦ રતલ મળશે)

અમે નીચેની વસ્તુઓ ડાઉરકેટ ઇમ્પોર્ટ કરીએ છીએ. માલ સારો અને કીફાયત ભાવે મળશે.

અમારા ગ્રાહક લીસ્ટ માટે લખો:—

દરેક જાતના ઇન્ડિયન હાળ, મરાલા અને કરીયાલું, સોપારી બદામ, આમલી, આખા નાળીયેર અને દરેક જાતના ઇમ્પોર્ટ ચોખા.

K. HARIBHAI & SONS (PTY) LTD.

Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.
81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban.
Telegraphic Add. "BHAISONS"

માતા અને બાળક

મૂઠાઈ સાહીત્યમાં "જ્યોબા" એ વધુ મહત્વનું સ્થાન સામાજિક જીવનમાં પામે છે. લોકોના હૃદયની ભાવના પ્રગટાવતી એ દુહા અથવા ચોપાઈ જેવા "જ્યોબા", એ લોક ગીતો જેવા જુના યતો જન્મ છે. વાચન પંડીતે કરેલા માતાના હૃદયને દર્શાવતા "જ્યોબા" એનો ગુજરાતી અનુવાદ કરીને અમે અહીં ઉતારીએ છીએ.

નાનકડું કુલ જન્મ ધારણ કરી માતાના ખોળામાં આવે એ દેવની દેણગી અને મંગલ બનાવ. સંસારને શોભા તથા સૌંદર્ય દેનારી તેમજ માતાને અલંકાર આપનારી એવી એ એટ મળતાં માતા આનંદીત કહે માય છે.

મારૂં નાજુક કુલ, મંગલ દેવની દેણગી અમૃત ફળ મારા સંસાર રક્ષતું અશુભલ એટ ઉપડયું મારું બાળ્ય જલ્લે આનંદ સાગરે ડોલવતું જન્મ.

બાળ જન્મે છે ધરમાં પાળણ્ય આવે છે પાળણે અકલીઓ છે. પોતાનું અશુભોળ બાળક માતા તેમાં સુવારે છે અને માય છે.

પાળણે શોભે સુંદર ચક્રી રાણી મારું હૃદય ધન સોપુ નીલા રાણી પાળણે બાંધુ મોતીની શેર હું શોભે એની પાળણ્યા કંઈ ધર મારું શેજ ખીલાત બાઈ મોમરાની સર્વોત્તમ શોભણ કુલકું મારું માતાને બાઈ મોમરો એ બધા કરતાં પશુ પોતાનું બાળકુલ વધુ નાજુક અને સુંદર લાગે છે. પછી માતા આજળ માય છે.

હળદર લેપન કરી બાળ નહવાડું તેનું નહાવણ જલ સેવંતીને સૌંચાય મેસણ લેપન કરી નહાય બાળ સોનહું તેનું નહાવણ જલ અંપા રક્ષને સૌંચાય

બાળકને હળદર ચોળી નહવાડાય છે અને એ નહાવણનું પાણી સેવંતીના શીપાના (કોસેંચમના) ક્યારામાં જાય છે. વળી થોડું અંપાના રક્ષને સૌંચાય છે, પછી માતા કહે છે,

બાળના નહાવણે સેવંતી કુલી કાળી ને પીળી મટુંકા ઉઠી એની કુલ ક્યારી બાળના નહાવણે અંપા કુલો કાલ્યો પીળા પીળા સુમંધી કુલડા ડોલતાં ડાલીએ.

માતા શું કહે છે? કહે છે મારા બાળના નહાવણના પાણીથી સેવંતીની ક્યારી કુલી અને એને સુમંધી કુલો મળ્યા. કારણ એવું સુવાસીન અર્પણું બાળનું નહાવણ હતું. અને અંપાનું પશુ તેમજ. પશુ મળતો હતો છે. પોતાના બાળની ખુબ તારીફ તો માતા કરે છે. પશુ અંતે એને માય છે કે, બાળકને નજર લાગશે તો! એ કહે છે,

ન માંડશે નજર મારાં બાળ પર મારા હૃદયે બધની કંપ જેસે મીકું મરચું ને રાષ ઉતારું હું સખી રક્ષો પ્રભુ બાળ એજ વીનતી. માતા રાષ મીકું અને મરચું લઈ નજર ઉતારે છે અને પ્રભુને પ્રાર્થા વિરમે છે.

આજકાલની નવીનતા

—કલાનું શિક્ષણ આપતી ૬૦૦ થી વધારે સંસ્થાઓ અમેરિકામાં છે. તેમાં એકથી કલાશાળાઓ તેમજ જુદી જુદી કોલેજોના કલા-વિભાગોના સમાવેશ થઈ જાય છે. તે ઉપરાંત બીજા પરસ્પર કલા-શિક્ષણ વર્ગો પણ ધણા ચાલે છે.

—ઉત્તર આયરલેન્ડનાં કેટલાંક ધરોમાં રસોડાના ચુલા સ્વતંત્ર ૨૦૦ વરસથી સળગતા જ રહ્યા છે. 'પીટ' નામનો કાચો કેલસો તેમાં બળતણ તરીકે વપરાય છે તેનો થોડાક ઈંચથી માંડીને ૪૦ ફુટ સુધીનો જાડો ઘર. ઉત્તર આયરલેન્ડની ઘણી ખરી ધરતી ઉપર જમશેા છે.

—કરોળિયાની રોજી લાંબ નેટલી જુદી જુદી જાત મનુષ્યને જાણીતી છે, પણ તેમાંથી આપણને તુકસાન કરે તેવી તો બારેક જ હશે.

—નિવાનીઓ કહે છે કે અખિલ પ્રહાંડમાં આજામાં એજા એવા દસેક કરોડ ગ્રહો છે કે જેની ઉપર જીવન નબી સહે. તેમાંથી ઘણાંબની ઉપર આપણી પૃથ્વીના માનવીઓના નેટલા જ, કે વધારે, બુદ્ધિશાળી જીવોની વસ્તી હોવાનો સંભવ છે.

—નંદકી અને રામચાળાના પ્રતીક

સમા જે વાંદાથી સફ્ટ સુખાય છે તે પૃથ્વી પરની સફ્ટથી પ્રાચીન જીવાત છે. જે લાખ વરસ પહેલાંના 'કાર્બોની ફેરસ' યુગથી તેમનો વંશ આ સૃષ્ટિ ઉપર ચાલુ છે. અને જન્મતો કોઈ પણ પ્રુલો આ જન્મને અનુભવેો નથી.

—લુકીપીએ, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીપરન્સ અને ઇનકોર્પોરેન્સ માટે મળો :

આર. વીકલ

૧૨ બાકલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, કેરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ બેંકાનીસબર્ગ, ફ્રાન્સ ૩૩-૧૬૫૪.

રાતા સુકા મરચા
મીક્સ ગ્રેડ નંબર એકના રાતા સુકા મરચા નેટ ૩૦ રતલી ગુણ્ણી થી. ૪૫-૦ રોકડેથી અને જથ્થા બંધ-કેનરેટીના બોવ માટે તથા પ્રાઇન બેગો અને પોટ્ટો માટે લખો.

Maarmans (Pty.) Ltd.
P. O. Box 26, Phone 128
(Brits, Transvaal.)

ગુજરાતી રેકોર્ડો
હીંદુસ્તાનમાં બનેલી ગુજરાતી રેકોર્ડો, હવે અમારે ત્યાં મળે છે.
૨૦ રેકોર્ડોનું બોક્સ કેવળ શી. ૩૦-૦. રેકોર્ડોમાં લખનો, નાટકો, ગરબો વિગેરેનો સંગ્રહ છે. હિંદના "લેસ્ટ હિટ" મુક માં છુટી મળી શકશે.
આવો તક અને લાલ ફરીથી મળશે નહિ. પેકીંગ મફત— પોસ્ટેજ માકલશો—સી.એ.ડી.ના આર્ડરો અમે લઇએ છીએ.
નેશનલ રેકોર્ડ કંપની
શોપ ૨, અજમેરી આરકેઇડ, આર્ક ૧૪૨ એ. ઓ સ્ટ્રીટ, પો. ઓ. બોક્સ ૧૫૭૪, — ઇન્ડિયા.

માથે બાંધવાની રીળન અને વેણીઓ
મખમલ, સાટીન, ટાફેટા સીલ્કની, રીળન અનેક રંગ, ડીઝાઇન અને સાઈઝમાં મળશે, લગ્ન મંડપ અને મોટર શણકારવા માટે જરૂરબાંધ રીળનો મળી શકશે.
બચ્ચાં માટે મખમલ, અને રેસમ તથા ફેલ્ટની ટોપીઓ કીફાયત ભાવે બનાવી આપવામાં આવશે.
અંબોડે બાંધવા મખમલ, રેસમ, કોટન વિગેરેનાં કુલોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના ક્રોચર્સ મળશે.
ટેબલ પર મુકવા માટે પ્લાસ્ટીકના મુકર કુલો મળશે.
ટેકાણું : માબરો હેટ્સ (મો.) લી.
લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડ્રન્સ હેટ મેન્યુફેક્ચરર,
ફ્રાન્સ : ૮૩૫-૭૯૯૨ પહેલે માળે, બોક્સ પરપ૭.
માસ્ટર મેન્સન્સ — ૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — બેંકાનીસબર્ગ.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ
નવ નવનાં નાયલન, રેસમી તેમજ સુતરાક માપક, સ્ત્રીઓ બાળકો અને પુરૂષો માટે જીન નવનાં વુલન જર્સી, પુલોવર, કારડીગન્સ અને બચ્ચાઓ માટે—જુદીઝ, બીબ્સ, બ્લેન્કેટ્સ, શોક્સ; નેપજીન્સ વિગેરે.
દરેક બાવના માલ માટે તપાસ કરવા બહામણ.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, બેંકાનીસબર્ગ.
ફ્રાન્સ : ૮૩૫-૬૭૯૬ — બોક્સ ૧૫૪૯.

પો. બો. ૫૪૯૦ — ટેલીફોન ૩૩-૫૬૨૦
ટેલીગ્રાફ એડ્રેસ : "બાગતડો"
બાગત બ્રધર્સ (પ્રા.) લી.
૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ,
બેંકાનીસબર્ગ.
હોલસેલ અને રીટેઇલ મર્ચન્ટ અને ઇમ્પોર્ટર્સ
ખાસ કરીને હમારે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઈંગ્લીશ પ્રાસરી, માથામાં નાંખવાના જાત જાતના ડેરી તેલો સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીત્તળના અને એલ્યુમીનમના વાસણો-કાસ અને પ્લાસ્ટીકની બંગડીઓ-કેરમબોર્ડ અને સ્ટાઇલકર તથા બીજા અનેક દેશી ચીજો કીફાયત બાવથી મળશે.

સ મા ચાર સંગ્રહ

—ગુજરાતની ધારાસભા જુલાઈના અંતમાં મળનાર છે તે વેળા અંદાજ પત્ર પર ચર્ચા થશે. અંદાજપત્ર ખાલ વાળું હશે પણ નવા કરવેરા ચાલુ સાલે નહિ પડે એમ માનવામાં આવે છે. જરૂરી વિકાસ માટે પૈસીક કંટાળની સરકાર લેવાનું બેસે.

—બેંકધારીમાં એક સમજા વિરોધ પણ હોવો જોઈએ એમ માની ગુજરાતમાં પ્રમુખ વિરોધ પક્ષ સ્થાપવા માટે ઇન્દુલાલ માસિકે નડિયાદમાં મહા ગુજરાત જનતા સંમેલન બોલાવાનું નક્કી કર્યું છે.

—કંડલાને મુકત બંદર તરીકે વિકસાવવાના ભારત સરકારના નિર્ણય પછી ત્યાં સ્થાપયુત્થના ત્રણ કારખાના બોલાવવાની તકવારીઓ ચાલી રહી છે. આ કારખાના એક કરોડના ખર્ચે ઉભા થશે. તે અંગ્રેજી પરવાનગી મળી શકે છે.

—ખીલપુરનો હુમટ વિખની જોવા લાયક સ્થળોમાંનો એક છે. ત્યાં પ્રાચીન વસ્તુઓનું એક સંગ્રહસ્થાન છે, તેમાં આદીવાસી અને વિનપનગર રાજ્યના ૩૦ સોનાના સિકકાઓ રાખવામાં આવ્યા હતા. તેની ચોરી યથા ગણ છે.

—૫૦૦ માઇલથી વધુ મુસાફરી કરનાર હિતાજીને ત્રીજા વર્ષમાં સ્લીપીંગ મેચમાં મુસાફરી કરવા દેવાનો રેલ્વે સત્તાવાળાએ નિર્ણય કર્યો છે. હાલ માં ૬ ટ્રેનોમાં આવી વ્યવસ્થા થશે.

—પારડોલીની સરદાર બાગાયત સહકારી મંડળીએ આરમ્બ રાજ્યમાં કેળાં લઈ જવા માટે ને સ્ટીમર ખરીદી છે તેણે ૬૫૦૦ મજૂ કેળાં, તરલુચ, ટેરી અને શાકભાજી લઈ પ્રથમ સફરની મંજૂર ચરખાત કરી છે.

—ગુજરાતના સુચિત પાટનમરનો પાયો વડા પ્રધાન જવાહરલાલ નહેરુના હસ્તે આવતી માંધી જમતિના રાજ નંખાશે

—ખાનાવડી પાસપોર્ટ કરનારી ટોળા માં સંડોવાયલા પોલીસને ૧૮ માસની સજા થઈ છે. જ્યારે મુખ્ય વ્યક્તી જમન ભીમા હજી નારતો ફરે છે. જુદી જુદાંની આપવા માટે વિનેદ ફોજદારની મેજિસ્ટ્રેટ સખત ટીકા કરી હતી અને તેના ઉપરીએ એને શિક્ષા કરવા મુજબ કર્યું હતું.

—ભારતે પુસ્તકો પ્રકાશન કરવાનો વિખનો રોડ તોડ્યો છે એમ રાષ્ટ્ર સંધ જણાવે છે. જરમનીએ દશ હજાર એક વરસમાં પુસ્તકો છાપ્યા હતાં જ્યારે હાલ ૧૭૪૩૦ છાપ્યા છે.

—ખંભાતના તેલમાંથી પેટ્રોલનું પ્રમાણ વધારે હોવાનું મનાય છે. દબલ ગામ આ રીતે તેલનું મુખ્ય મથક થશે.

—મુનેરકો તરફથી ચારસો સેન્ટના ૨૮ ખનામો દક્ષિણ એશીયાના સારામાં

સારા ૧૯૫૯થી ૧૯૬૦ સુધીના પુસ્તકો માટે આપવાનું જાહેર કર્યું છે. ગયે વરસે ૨૪ ખનામો આપવામાં આવ્યા હતાં.

—હાલમાં ૧૯૫૮માં માતાના ફરો (સ્કોલ પોલ) ૨,૧૬,૦૦૦ હતાં જ્યારે ૧૯૫૯માં ૫૧,૦૦૦ થયા હતાં. એમ વિષ આરોગ્ય પરીષદમાં જાહેર જાણ્યું હતું.

—મુંબઈના એક બાઇઓ જાહેર મુજબ કરી જણાવ્યું છે કે પૂ. બાપુના આશ્રમમાં દમેશા દર શુક્રવારે "ત્રેમળ જ્યોતી" બજન ગવાય છે તે રેડીયો પર પણ તે દર શુક્રવારે વહેતું કરવું જોઈએ.

—શ્રીમતી નંદીતા કુપલાની જેઓ ૨૯. કવીવર ટાગોરના પૌત્રી છે એમને રશીયાના પ્રખ્યાત બેલે યાંએટર માં કવીવર ટાગોરના નાટકમાં સહાય કરવા માટે આમંત્રણ મળ્યું છે.

ચતુ નેંધ

દેશમાં, મામ કરખાના રહીશ, શ્રી જમાબાઇ મકનજીનું તા. ૪-૫-૧૯૬૦ ને મુખવારે સાંજે હાઈકોર્ટમાં અવસાન મળ્યું હતું.

ખીને દિવસે નીકળેલી સમયાન માનામાં સંખ્યાબંધ સમારનેહી, બાઇબંધ મિત્રોએ ભાગ લીધો હતો. ૨૯ જમાબાઇ એમની પાછળ, પતિ, પુત્રીઓ, દોહીત્રાં વિગેરેનું વિશાળ કુટુંબ મૂકી ગયા છે.

કુટુંબના વહીવટાં એકા એક મથેલાં અવસાનથી એ બધાને બારે આઘાત લાગ્યો હતો, આ રીતે અણધારેલી આવી પડેલી આશ્વત્તા સમયે, જેમણે રૂબરૂ આવી તેમજ તાર, ટપાલ, ફોન અને રીય વિગેરેથી સહાનુભૂતી બતાવી કુટુંબમાં ભાગ લીધો હતો તે માટે એ સૌનો આ પત્રદારા સ્વર્ગસ્થના પતિ જુલીએન તથા પુત્રીઓ, જમાબાઇ અને કુટુંબીઓ હાર્દિક આભાર માને માને છે.

૨૯. શ્રી જમાબાઇ મકનજી જેહાનીસખમમાં હોલસેલ કુટુંબો મેટા વેપાર સફળતાથી ચલાવતા હતાં, તેઓ સખન સંપત્ર, દયાળુ અને યત્ન પાત્ર હાન આપનારા હતા. પ્રખપતિ ગાંતિ અને હોંડુ સમાજમાં એમનું સાંરે માન હતું. જીવિસાળી, દીલદહિ વાળા અને મળતાવળા હતા. એમના પુણ્યાર્થે 'ઇન્ડિયન એપિનિયન'ને પા. ૫-૫-૦ હાન આપવામાં આવ્યું છે. ઇશ્વર એમના આત્માને શાંધત સાંતિ અર્પે એજ અવધાર્થના. —(બી. ઉ. મારતર)

લેટ
હાંડીએન પરજુબાઇ મહેલીકર
જે'બ' ૧૦-૩

લગન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

મુરતી જમણના અમે સ્પેસલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે જુનીયનના અને રાડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુજબે આવી સેઓઈ કરવાનો અમે કન્ફાઈડ વર્ઈસુ.

કેપીટન્સ બાલકની હોટેલ (ધી કેનર મીકાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટનાં બુલ્લાપર - ઠરબન ફોન નંબર ૨૩૪૧૪
રેલીઆમ : KAPITA

આહ, લસણ બજાર લાવ, નારીએજ નં. ૧ સી. ૧-૦, બેગ (નંગ ૧૦૦) સી. ૬૦-૦.

હુકાન હાર માટે બાંધવાના ન્યુજપેપર બજાર લાવ, બચા, કુચી (કાંદા), સુકા લાલ મરચાં, જુમલા, સુકા ઝીમ () સોનેરી રંગનો ગોળ, દરેક જતનો મરી મસાલો વિગેરે હમેશાં રાખીએ છે. કપુરી અને ચેવલી પાન બજાર લાવ, પોસ્ટલ જુડ. સુરણ, રતાજી, આંબા હળદર અને લીલી હળદરની મોસમ ચાહ છે. રાડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીબન કોંગોના આરડરો ઉપર પુરુધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કરાવી મોકલજી.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) L
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

બુકકીપર, મુસાફરી, વ.આનાં અને જનરલ એજન્ટ હાઈસ્ટાન અંજર ફુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ ટ્રિપ્સ અંજર જમ માગે મુસાફરી કરવા ઘેર ઘાં અમારી મારફતે જુલોન કરો. છ'બી, આજ, ચોરી, હુલ્લ, અક્ષમાત, પ્લેટબ્રાસ, વિગેરેના નીચા હતરાવા આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ કલેક્ટર સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ જમીનને બાળતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ. નેશનલ સ્ટુડ્યુઅલ હાઈફ એસોસીએશન ઓફ આરફૂલીયા અને થોક ઈનરગુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Office :
9 Barkly Arcade,
38 Market Street,
Phone : 339033,
Johannesburg.

Residence :
52 Patidar Mansion,
13 Kort Street,
Phone : 330816,
Johannesburg.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેલકમ સુટ, હાઇનોગ્રમ સુટ, વેડ'રોબ, હરેસોંગ એસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ એફ્રીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તલન કીધાયત બાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાગ લેવા ચુકશે નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ફરેચર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર માય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

Printed And Published by Mrs. Sushila Gandhi, International Printing (Phoenix) Address: INDIAN OPINION, Private Bag, Durban, Natal